

בס"ד. שיחת* ש"פ שלח, מבה"ח תמוז, ה'תשי"א.

בלתי מוגה

א. התוועדות זו היא ההתוועדות הראשונה לאחרי מתן-תורה, שלאח"ז ניתנו גם לוחות האחרונות, לאחרי המאורעות שהיו בינתיים, ולאח"ז גם חטא המרגלים (שבפרשתנו), וכידוע שלולי חטא המרגלים היתה הכניסה לארץ ע"י משה באופן של גאולה שלימה, אבל בגלל חטא המרגלים היתה הכניסה לארץ ע"י יהושע¹, ולא היתה גאולה שלימה. וצריך להבין ענין המרגלים, כדלקמן.

* * *

ב. מאמר ד"ה שלח לך אנשים גו'.

* * *

ג. דובר לעיל (בהמאמר²) ששילוח המרגלים ע"י משה היא הנתינת-כח דמשה רבינו שתוכל להיות הכניסה לארץ, כי, הארץ מצד עצמה היא "ארץ אוכלת יושבי"³, ולכן יש צורך בנתינת-כח מיוחדת ממשה רבינו שהכניסה לארץ תהי' באופן המתאים⁴.

ויש להוסיף שענין זה נוגע גם לימינו אלה:

ובהקדמה — שאף שכבר היתה הכניסה לארץ בעבר, הרי, לאחרי החורבן והגלות נמצאים במעמד ומצב שלפני הכניסה לארץ באופן של קביעות ונצחיות, בגאולה העתידה.

וכיון שכן, צריכים לידע שאי אפשר לעלות לארץ ישראל ללא הנתינת-כח של משה רבינו שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, כיון שהארץ מצד עצמה היא "ארץ אוכלת יושבי"⁵.

(2) פ"ו (לעיל ע' 172).

(3) פרשתנו יג, לב.

(4) ברשימה אחרת, שנזכר גם ענין הקושי שבכניסה לארץ, שלהיותה פלטרין של מלך, הרי אפילו מחשבה של איסור קל נחשבת כמו חטא חמור בחו"ל (ראה תשב"ץ (קטן) בסופו אות תקנט).

(5) כנראה, בגלל היחס השלילי של הנהגת המדינה אל העולים שרצונם לנהל אורח חיים

(* ראה מכתב ד' תמוז שנה זו (אג"ק ח"ד ע' שנט): "עס האָט זיך גערעדט אין ש"ק פ' שלח, וועגען דעם חטא פון די מרגלים וכו'". — תוכן הדברים שם, אינו מופיע ברשימת השיחה שלפנינו, ואולי לפנינו רשימה חלקית בלבד, או שבמכתב נתבאר בהרחבה תוכן ונקודה מהמאמר (המו"ק?).

(1) כ"ק אדמו"ר שליט"א בכה כשדיבר בענין זה.

— יכולים לעשות "חשבונות" אודות גודל המעלה של עלי' לארץ ישראל, עד כדי כך ש"כל המהלך ארבע אמות בארץ ישראל מובטח לו שהוא בן עולם הבא"⁶, ועאכו"כ אם הוא גם "מדבר בלשון הקודש"⁷, בודאי גדלה מעלתו ביותר ("עס איז גאָר ניט שייכות צו זאָגן")... אבל, צריך לידע שהמעמד ומצב כיום הוא באופן שזוהי "ארץ אוכלת יושבי", ובמילא, אין לעלות לשם ללא הנתנת-כח של כ"ק מו"ח אדמו"ר, משה רבינו שבדורנו⁸.

אלה ש"כ"ק מו"ח אדמו"ר שלח אותם לארץ ישראל — יש להם הנתנת-כח ממה רבינו שבדורנו שכניסתם לארץ תהי' באופן המתאים.

ד. ישנם כאלה שחושבים שאין צורך לשאול אצל הרבי כל דבר.

יש לו — טוען הוא — את ה"שולחן-ערוך", ויש לו גם מוח בקדקדו ("ער האָט אַ גוטע קאָפּ, קיין עין-הרע זאָל ניט שאַטן"...), ובמילא, יכול הוא בעצמו — ברוך השם — לברר ("דורכטאָן") כל ענין לאשורו, ואינו צריך לשאול אצל הרבי.

— על כגון-דא אמר פעם כ"ק מו"ח אדמו"ר הביטוי "סאָם סאַפּאָזשניק" (הוא עצמו סנדלר):

ישנו סיפור אודות גוי שנכנס יהודי לביתו וראה שם... תפילין, והחליט מיד לקנותם ממנו, כששאל את הגוי — בהתרגשות — מניין המה לך? השיב לו הגוי — שלא ידע אם כוונתו של היהודי לקנותם, או שעיקר כוונתו לברר מנין גנבם — "יאָ סאָם סאַפּאָזשניק", כלומר, אני בעצמי סנדלר, ותפרתים בעצמי!...

מובן מאליו — סיים כ"ק מו"ח אדמו"ר — איך שייך גוי לעשיית תפילין!

ודוגמתו בהנמשל — זה שחושב שגם הוא יכול לברר כל דבר בעצמו, ואינו צריך לשאול אצל הרבי¹⁰.

(סנהדרין צב, ב. וראה גם "רשימות" חוברת ז (ס"ז)).

(9) ראה סה"ש תרח"ץ ע' 264.

(10) ברשימה אחרת, שסיפר גם אודות מתנגד שלא הי' חושש לומר חידוש שאינו מתאים לדברי הראשונים, באמרו: מהי אשמתי שנולדתי כך וכך שנים לאחרי הרשב"א?!... (וראה גם תו"מ ח"ב ע' 129 הערה 104).

בדרך התומ"צ, ובפרט בנוגע לחינוך הנוער (וראה בארוכה שיחת ל"ג בעומר סכ"א ואילך (לעיל ע' 86 ואילך)). — המור"ב.

(6) כתובות קיא, א. רמב"ם הל' מלכים פ"ה הי"א.

(7) ירושלמי שבת פ"א סה"ג.

(8) ברשימה נוספת: כמו שבט אפרים שרצו לעלות לארץ בלי רשות משה רבינו